دینلدیکه مکتبه وارمدن بجن صبی برشی وعده ایدوب وباوعید ایدوب قورقوتمق دخی کذب مباح قبیلندندر
اوچنجی والانکار لستر الغیر ومعصیة نفسه وجنایة علی غیره لنطییب قلبه وبعض حرکتی اخرادن سرلی وکندینک
معصیتی وجنایتی غیرندن خاطرنی تسلیت ایتمك ایچون انکار ایتمك کذب مباحدر محقق دینملردر وهذا من
التصحیح وقیل المباح فی هذه المواضع التعریض بو مذکور اولنانلرك جملهسنده کلامی اصلاح مسلمین ودفع ضرر مفسده ایچون
خبریتی ایله سویلمکدر وبعضلر قتنده دینلدیکه بو ذکر اولنان موضعلرده کذب وتعریض ایله ضرورت مندفع
اولمیجق کذب مباح اولور دیمکدر عبارتدر دیدیلر وهو الخامس من افات اللسان واول ایسه تعریضدر
افات لساندن بشنجیسی وهو ارادة غیر الظاهر المتبادر من الکلام ولا بد من احتمال المراده بحسب اللغة واول
تعریض طریقیله کذبدر که کشینك کلامنك ظاهر معناسن اراده ایتمیوب بحسب اللغة محتمل اولان اول معنای اراده ایتمکدن
عبارتدر ولا یکفی مجرد النیة حدیث شریف مدلولاتندن وملحقاتندن تجویز اولنان کذبده تعریض وجهی اوزره کذبه حمل اشتدر
ینتکر مجرد اکتفا امر وهو جائز عند الحاجة کالصور السابقة عن عمر رضی الله عنه ان فی معاریض لمندوحة واول تعریض
حاجت وقتنده بلا کراهة جائز در نتکم صور سابقهده مرور ایلشدی حضرت عمر رضی الله عنه دن نقل معاریض بفتح المیم سوزی
سویلیوب دخی برغیری قصد ایتمك مندوحه دیو دیکره بد ونهایه اما تعریض حاجت اولمیجق ایکی حالده دخی مکروهدر
واما الکذب فحرام لا یحل بحال واما کذب صریح بحرام دیر حالده حلال اولمز حدیث شریف ملحقاتنده تجویز اولنان کذبه
ومن التعریض کلام تعریضدن عنا اولوب وعن النبی علیه السلام المخرج من الکذب اربع ان شاء الله وما شاء الله
ولعل وعسی کذلك التاتار خانیة تاتارخانیهده اظهر روایت بودرکه بو دورت لفظ ایله ابتدا ایدوب سویلکز
جائزدر اولکی فعلی مشیت الهیه تعلیق ایدر والله تعالی میسر ایدر ویا خود انك ابتدا ایدرم ویا خود عن قریب
ایدرم ویا خود الله تعالی دیلرسه اولور دیمکدر زیرا بلا سوز موضعنده خروج ایدوب حقیق بیور دقلرله استدلال
اولنمشدر ومن التعریض ان یقول اشتریت هذا بخمسة مثلا وقد اشتریت بستة لان القلیل موجود فی الکثیر فلا یکون
بو دخی تعریضدندر یعنی برکمسنه مرادی اخرینه مرادکی کوستر سه جائزدر نتکم برکیمسنه التی درهمه الدیغی بش درهمه
الدم دیسه بو التیده بش موجود اولمغله تعریض قبیلندن اولوب کذب اولمز وقد یکون ذکر العدد کنایة عن الکثرة
فلا یراد به خصوصه کما تقول دعوتك سبعین مرة او مائة او الفا فلا یکون کذبا اذا لم یبلغ عدد دعوتك الی حد
هذه ولکن عدت بین الناس کثیرة وکاهی عدد ذکر میا لغه دن کنایت اولوب خصوص عدد مقصود اولمغله
کسنه برصده غی کثرت صدد بالغه اولان دفعاتله دعوت بعده یمش یا یوز یا بیك کره دعوت ایتدم دیسه کذب
اولمز بو ناس ارسنده چوق واقع اولور دوستلر مابیننده عدد بونلردن دیمکدن عبارتدر وضد الکذب الصدق
وهو الاخبار عن الشیء علی ما هو علیه وکذبك ضدی وخلافی اولدوغی کبی خبری صدقدر که واقع حالی خبر ویرمکدر
خ م نتکم بو حدیث شریفی بخاری ومسلم صحیحلرنده اخراج اولنمشدر عن ابن مسعود رضی الله قال رسول الله صلی
الله علیه وسلم ان الصدق یهدی الی البر وان البر یهدی الی الجنة وان الرجل لیصدق حتی یکتب صدیقا وان الکذب یهدی
الی الفجور وان الفجور یهدی الی النار وان الرجل لیکذب حتی یکتب عند الله کذابا عبد الله بن مسعود رضی الله عنهما
روایت ایدر تحقیق رسول اکرم بیوردیکه کوچك سوزلك بزی بتشدیردیغی حسنات کسب ایلیوب کناهلردن اجتناب ایتمکدر

دیکجا

وکوجك سوز صاحبی هادیدر جنته دلالت ایدر وبرکیمسه دائما کوجك سویلسه شول مرتبهیه وارد که
الله تعالی قتنده صدیق یازیلور وعالم علویده صدقله شهرت بولور یعنی برکمسنه اقوالنده دائما صدق عادت ایدر
وبرکمسنه صدیقلر دفترنده کتابت اولنور دیمکدر تحقیق یلان سویلمك فجوره یعنی فسقه دلالت ایدر تحقیق فجور دخی
جهنم اهلنه دلیل ودخولنه سببدر وبرکیمسه دائما یلان سویلر حتی شول مرتبهیه وارد کم الله تعالی قتنده کذاب یازیلور
واکثر شهرت بولور دیمکدر ت بو حدیث شریفی امام ترمذی مسندندن اخراج اولنمشدر عن ابی الجوزا رضی الله قال
علیه السلام انه قال قلت للحسن بن علی رضی الله عنهما ما حفظت من رسول الله قال حفظت منه دع ما یریبك الی ما لا
یریبك ابو جوزی رضی الله عنه روایت ایدر ویدر حسن بن علی رضی تحقیق برکون سؤال ایدوب دیدم که رسول الله
حضرتلرندن نه اوکرندین ونه حفظ ایلدیکز دیدم دیدیکه بوردیکه حدیث شریف بودر دیو بیوردی یعنی حلنده شك
وشبهه اندیکز نسنه ترك ایلکز زیرا اول مقوله شبهات ترنده خوف وحذر ایتمك واجب دکل ایسه مندوبدر وشول شکر
سکاشك وشبهه اولمیه نسنهیه عدول ایله یعنی حلال اولان نسنهیه عدول ایدوب شك کتوردن شی ترك ایلده
صفنکوز دیمکدر زیرا برنسنه حسن وقبیح وحلال وحرام اولمسنده سکاشك شبهه ویرن نسنهیی ترك ایله وشول
شبکر اندهحل وحسنده سکاشك کلمز وخاطرینزه احتمال شبهه دوشمز اول مقوله شیء ویرمیان شیئه میل ایلکز
دیمکدن عبارتدر فان الصدق طمانینة والکذب ریبة تحقیق صدق قلب انسانه سکونت واطمینان بولور ویلانله قلب
قساوت واضطراب کلور واندیشه تشویش دوشوب برشاخاطر فالور دیمکدن عبارتدر صحیح حا
حا بو حدیث شریفی امام احمد بن حنبل وابو دنیا وابن حبان وحاکم مسندلرندن اخراج اولنمشدر عن عبادة بن الصامت
ان النبی علیه السلام قال اضمنوا الی من انفسکم ستا اضمن لکم الجنة اصدقوا اذا حدثتم شیئا واوفوا اذا وعدتم وادوا
اذا ائتمنتم واحفظوا فروجکم وغضوا ابصارکم وکفوا ایدیکم عبادة بن صامت رضی الله عنه روایت اولنمشدر انلر دخی رسول
اکرم صلی الله علیه وسلم دن روایت ایلدیکه بیوردیلر امتمه خطابا حدیثکرده التی خصلتی فعل کتوردیکیچون نفسکزه کفیل اولور
خصال اجملی دائما شایلجك اولورسکز بنده دخی سزه داخل دار جنات اولمغه تکفل اولدین اول التی خصلتك برنسی بودرکه بر سوز
سویلدیکده یلان سویلمیکز کرچك سویلکز ایکنجی وعده کزه وفا ایتمکدر محبوب ومطلوبدر اوچنجی سزه اولان امانتی اهلنه طبشور
خیانت ایتمکز دوردنجی فرجکزی حرامدن زنا ولواطهدن حفظ وصیانت ایلکز بشنجی حرامه نظر کوز کوزی بومکز وحفاظه
غیریه نظر دوشهوتله ناحرمه بقمقدن اغماض ایلکز التنجی شرعا حرام اولان نسنهیه الاوز اتمکز ومالی یچون اوالتی الوب ویرمکز
ومال غیری اخذ وضرب کبیلردن کف ومنع ایلکز بو التی خصال فعل کتوردیکیچون اولورسکز بنده دخی سزه دخول جنته ضامن اولیکم
سابقین اولیندن اولورکز یا خود من غیر سبق عذاب جنته کوره سز بو رمشرفه الاموده ادراکی پاك اولنلره بو نلرده دوشمشدر
السادس الغیبة افات لساندن التنجیسی غیبتدر برکمسنهنك وسبس اشنده وکون غقد بوجد انجدسی محتمل اولان نسنه سویلمکده
دخی ذکر مساوی اخیك المعین المعلوم عند المخاطب او محاکاتها او تفهیمها بالید او غیرها من الجوارح علی وجه السب والبغض
ولد غیبت ایسه کیمه مخاطبك معلومی اولان کمسنهیی بغض ایتمدن ناشی سب ایتمك قصدیله عیوبنی ذکر ایدوب ویا خود ایلر
وحرکات واعضاسیر سکانی ویا اوضاعی اشارت وحکایت طریقیله اولسون وبو بابك ضابطی اوندکر هر نسنه کم بر مسلمانك
نقصانینی ابهام ایدر اولسه اول غیبت ایتمکدن عبارتدر وهو حرام قطعی قال الله تعالی ولا یغتب بعضکم بعضا ایحب احدکم